

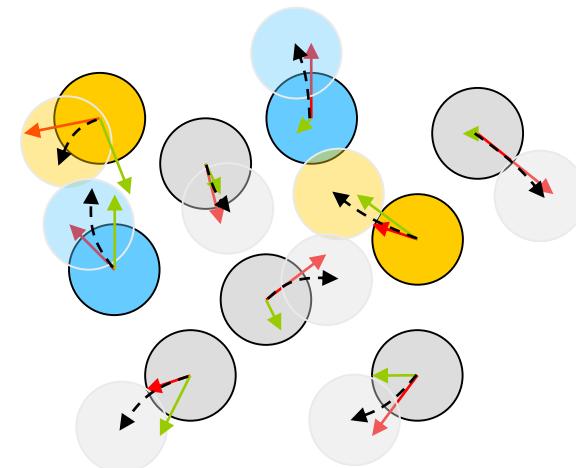
An aerial photograph of a city street during rush hour. The road is filled with a dense grid of cars moving in both directions. Pedestrians are visible walking on the sidewalks and crossing the streets. The surrounding environment includes buildings, trees, and other urban infrastructure.

Svet, poln premikajočih se delcev

Dinamika (supra)molekularnih sistemov

Ko nam je vroče, bezljamo naokoli

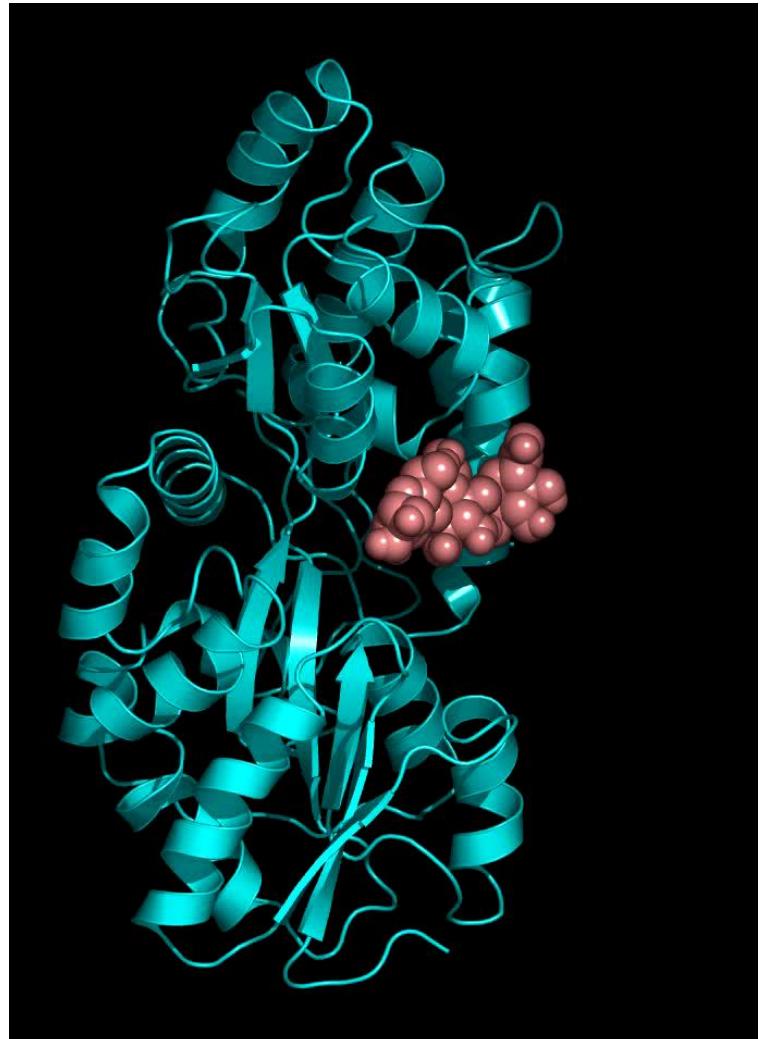
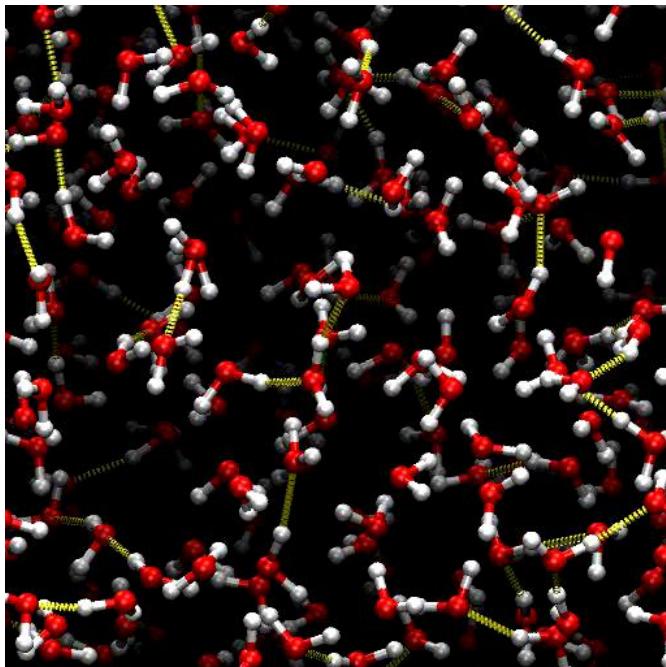
- **Termična energija** poganja delce (molekule, atome, ione, ipd.), da se le-ti gibljejo po sistemu
- **Interakcije med delci** pospešujejo, zavirajo oz. uklanjajo delce (spreminjajo torej njihovo smer in velikost hitrosti)

- ← začetne hitrosti
- ← rezultante sil
- ←-- pot delcev
- kationi
- anioni
- nepolarne molekule

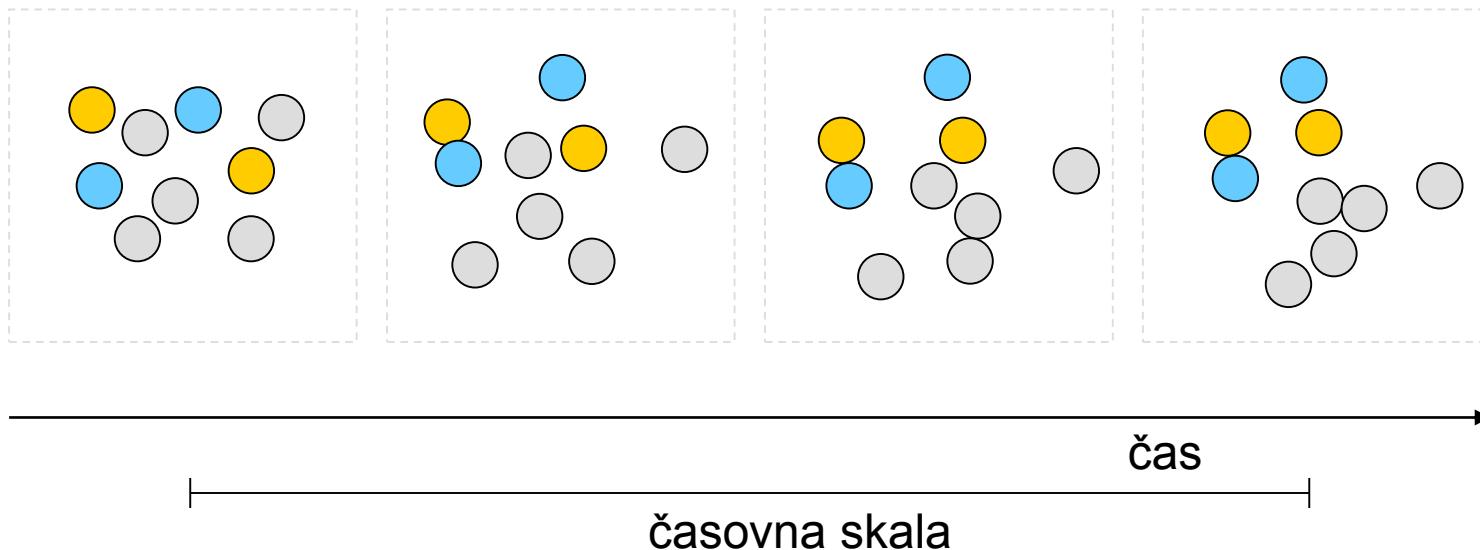
Tudi molekulam je vroče

- Struktura vode se kar naprej spreminja
- Tudi kompleks sladkorja in proteina ni nikoli pri miru !

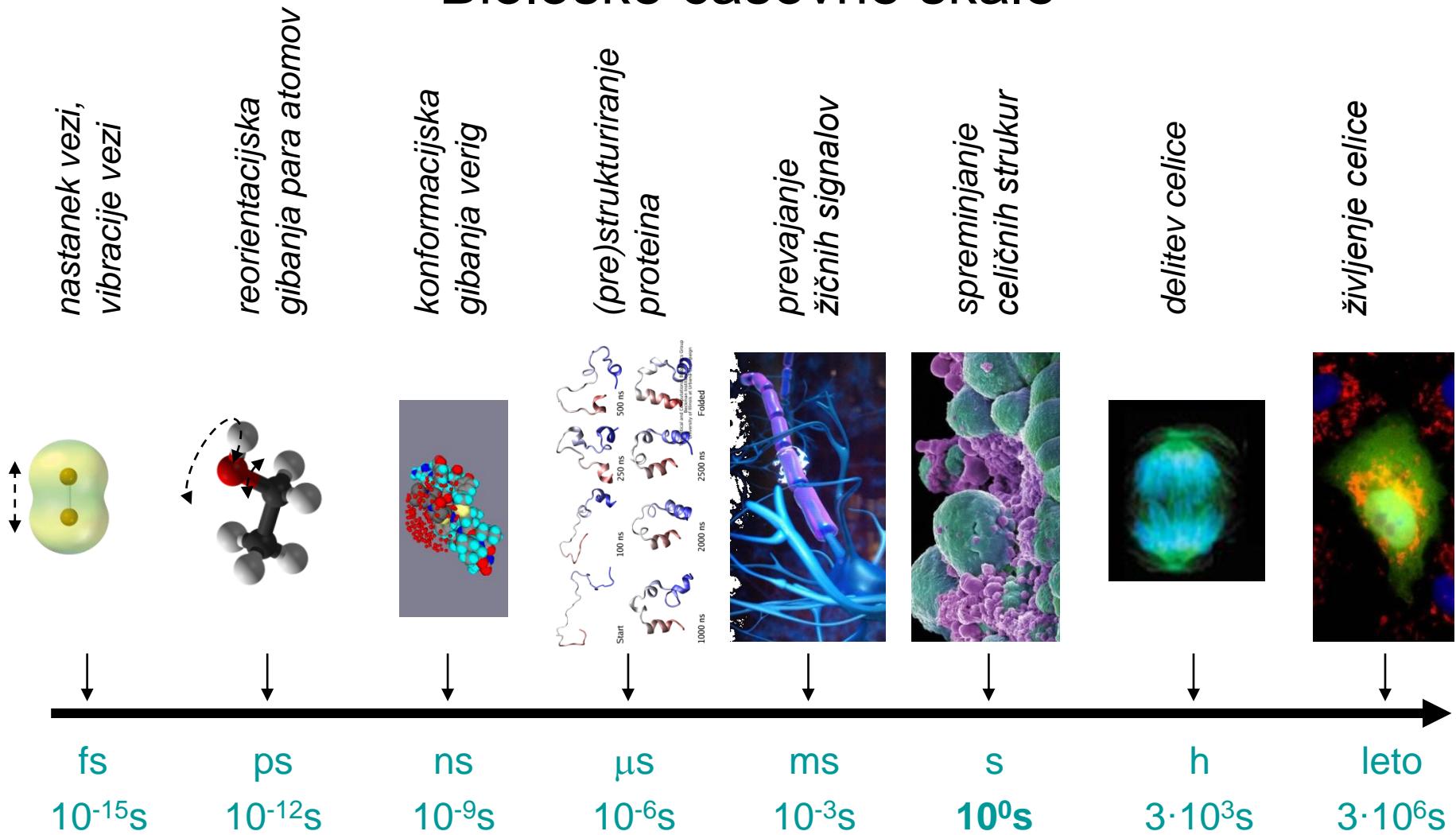
Interakcije sistem prestrukturirajo

- Čas, v katerem se sistem bistveno spremeni, definira **časovno skalo** sistema in glavnih procesov, ki so odgovorni za to spremembo

- Tipični primeri prestrukturiranja na (supra)molekularnem nivoju vključujejo: **fazno separacijo, kristalizacijo, agregiranje**

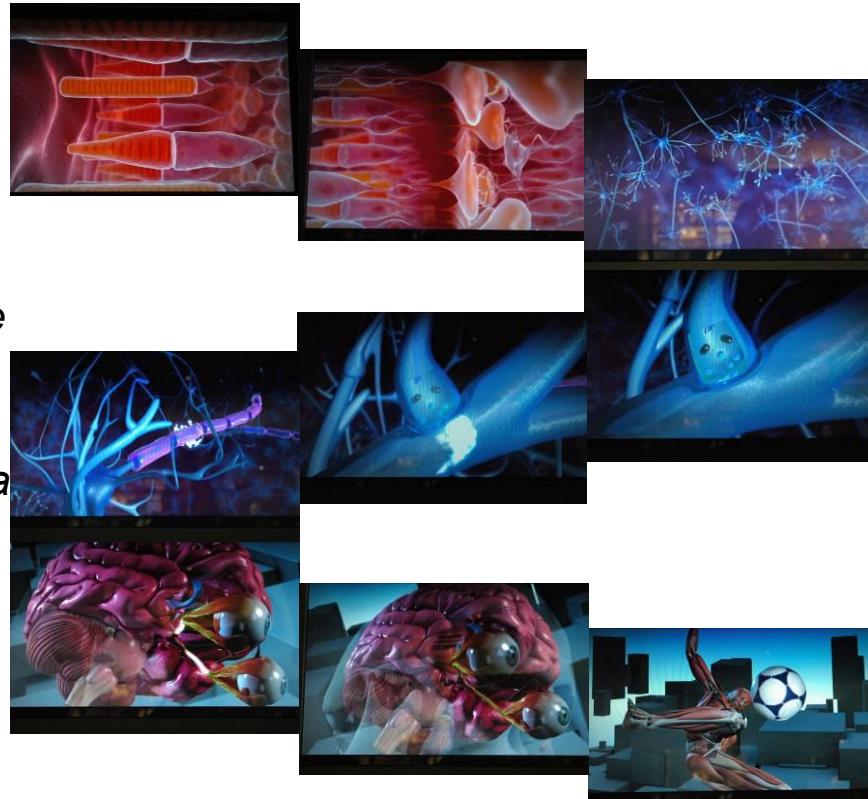
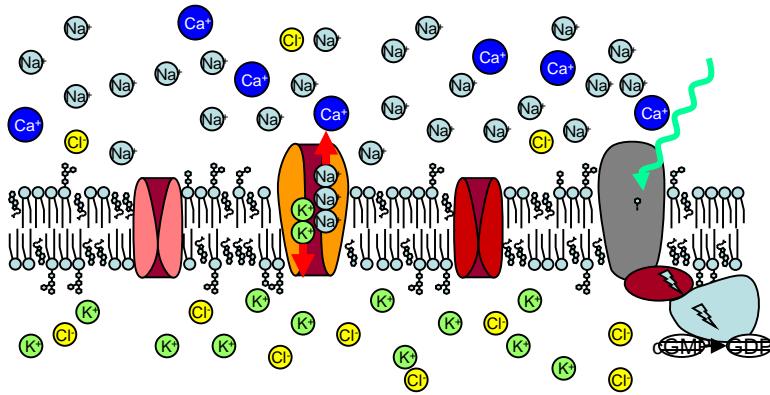
Biološke časovne skale

Časovnice fiziološkega procesa

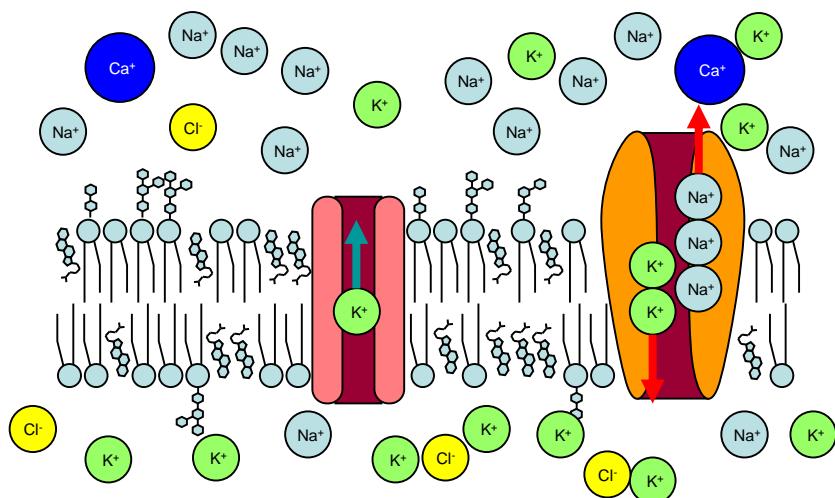
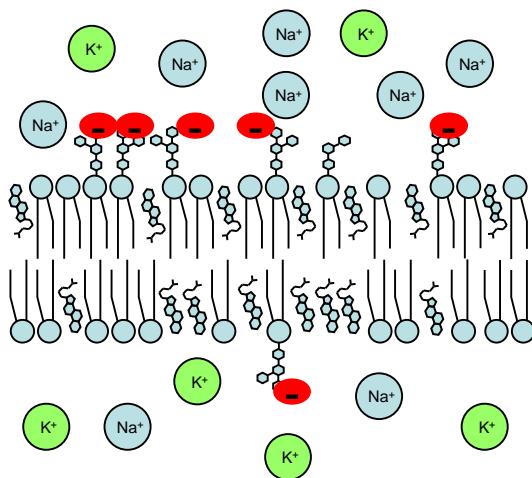
Zaznava slike, prenos signala in krčenje mišice

1 fs	– absorpcija fotona svetlobe
10 ns	– sprememba konformacije retinala
1 μs	– sprememba konformacije opsina
10 μs	– aktivacija encima, ki cepi cGMP
100 μs	– zapiranje Na- in K-kanalov
1 ms	– hiperpolarizacija membrane čepka
10 ms	– prenos nevrotransmitorjev preko sinapse na bipolarno celico
10 ms	– prenos signala od biopolarne celice, preko optičnega neurona ter motoričnega neurona do mišične celice
1 ms	– krčenje mišične celice (aktivacija miozinskih kompleksov, kontinuirano spremenjanje miozinskih konformacij)

Ravnovesno ali nespremenljivo stanje ?

- V ravnovesju:
 - ni tokov
 - koncentracije se ne spreminja
- V nespremenljivem stanju:
 - tokovi so konstantni
 - koncentracije se ne spreminja

Časovne skale opišejo vzpostavitev ravnovesnega stanja, nespremenljivega stanja ali posameznih procesov znotraj slednjega (npr. črpanje, prevajanje kanalov, prepuščanje membrane)!